

İsmin çokluk eki (-лар) – (-lar)

Sonu ünlü ve “п”, “л” sesleri ile biten kelimelerde:-лар, -лер, -лор, -лөр
Sonu yumuşak ünsüz ile biten kelimelerde: -дар, -дер, -дор, -дер
Sert ünsüzle biten kelimelerle: -тар, -тер, -тор, -тер

Örneğin: карга-лар
 терезе-лер
 көчө-лөр
 суроо-лор

Sonu ünlü ile biten kelimelerle

!!! Бала-лар degil - балдар

кыз-дар
жол-дор
гүл-дөр
кен-дер

Sonu yumuşak ünsüzlerle biten kelimelerle

эшик-тер	
ат-тар	
үтүк-төр	Sonu sert ünsüzlerle biten kelimelerle
от-тор	

İstisnalar:

Yumuşak й, p seslerinden sonra да л ‘li ekler gelir.

сарай-лар керней-лер базар-лар
кой-лор үй-лөр жер-лер v.s.

/y/ ile biten kelimele -лор, -дор, -тор değil -лар, -дар, -тар eklenir.

суу-лар	буулут-тар
кулун-дар	туз-дар
бут-тар	куу-лар vb.

Суроо мүчөсү (Soru eki)

бакабы?	калембى?	жигитпи?
терезеби?	жолбу?	таракпы?
сурообу?	шаарбы?	китеппи?

Кесип билдирген мұчө

-чи, -чи, -чү, -чү	-çı, -çi, -çü, çü -ci, -ci, -cu, -cü
--------------------	---

кайырчы	dilenci	корукчу	bekçi
окуучу	öğrenci	сүтчү	sütçü
сатуучу	satıcı	боёкчу	boyacı
кайыкчы	kayıkçı	балыкчы	balıkçı

Көнүгүүлөр

1. Bu kelimelerin anlamlarına göre Бул ким? Бул эмне? sorularını yöneltin ve cevalayın.

Бул ким? – Бул сатуучу.

Бул эмне? – Бул сумка.

үстөл	китеп	таеке
киши	калем	поезд
мугалим	дептер	сүу
тарақ	отургуч	жер
шаар	сатуучу	кол
кыз	сумка	шофёр

2. Yukardaki kelimelere -бы? soru eki ekleyerek soru cümlesi oluşturun. Olumlu veya olumsuz olarak cevaplayın.

Бул үстөлбү?

Бул арстанбы?

.....?

.....?

Ооба – Жок жоопторы

Evet - Hayır cevapları

Бул калемби?

- Ооба, калем.
- Жок, калем эмес, өчүргүч.
- Ооба, мугалим.
- Жок, мугалим эмес, артист.

Бул мугалимби?

3. Sözlüklerinizden aşağıdaki kelimelerin anlamlarını öğrenin ve onlarla yukarıdaki örnekler gibi olumlu ve olumsuz cümleler kurun.

дубал	терезе	эшик	сүргүч
такта	калем	сүрөт	шкаф
Түркия	Кыргызстан	эл	Анкара
чай	кофе	нан	шекер
көл	дениз	жәэк	кум